

'Overval ons, breek eurozone in drieën'

Harrie Verbon – 13/09/11, 09:03

© Colourbox

De oplossing van de eurocrisis ligt in het opbreken van de euro in drieën: de neuro, de meuro en de seuro. Dit hoeft niet te leiden tot de 'moeder van alle financiële crises', zoals linkse Nederlandse politici ons willen doen geloven. Dat betoogt hoogleraar Harry Verbon.

Een van de belangrijkste doelstellingen bij de invoering van de euro was het naar elkaar toe groeien van de economieën van de deelnemende lidstaten. Dat was ook een noodzakelijke voorwaarde voor het succes van de euro: een lidstaat die permanent economisch achterblijft, zal weggeconcentreerd worden door economisch succesvolle lidstaten.

Ongerede

Dat is wat we nu zien bij een aantal zuid-Europese staten, waaronder Griekenland en Portugal. In die landen is de arbeidsproductiviteit te laag, zijn de arbeidskosten te hoog, de exporten te laag en de importen te hoog. Mede om die reden, maar ook door het ontbreken van een publieke moraal, verkeren in deze landen ook de overheidsfinanciën in het ongerede.

Europese politici doen nu al meer dan een jaar pogingen de schade binnen de eurozone te verhelpen door deze landen, en dan vooral de Grieken, van nieuwe middelen te voorzien, zodat hun overheidstekort kan worden gefinancierd. Het inzicht begint echter door te breken dat deze overdrachten door rijke eurolanden, via het Europese stabiliteitsfonds, aan zwakkere eurolanden op langere termijn geen oplossing bieden. De stortingen in het fonds zullen alleen maar moeten toenemen, zolang de zwakke economieën geen structurele verbeteringen doorvoeren.

Een eerste noodzakelijke verbetering is dat de producten van die landen goedkoper moeten worden, zodat ze ook voor de sterke DON-landen (Duitsland, Oostenrijk en Nederland) aantrekkelijk worden. Hierbij zit echter de euro duidelijk in de weg. Een devaluatie van een eigen munt zou onmiddellijk tot het gewenste effect leiden, maar door de euro zal een prijsdaling alleen lukken als er een algehele inkomensdaling plaatsvindt.

Remedie

Stel dat de Grieken een daling van hun inkomen met 20 procent zouden accepteren. Dan nog is het niet goed voorstelbaar hoe dat zou moeten worden georganiseerd. Ambtenarensalarissen kunnen relatief makkelijk verlaagd worden, maar daar houdt het dan ook wel ongeveer mee op. Een ander nadeel van deze remedie is dat een daling van de lonen tot ontwrichting van de arbeidsmarkt zal leiden, omdat het aanbieden van arbeid opeens minder aantrekkelijk wordt. De werking van de Griekse arbeidsmarkt moet echter juist verbeterd worden om de concurrentie met de DON-landen aan te kunnen.

Kortom, de oplossing ligt bij het opbreken van de eurozone. We zouden in plaats van één euro drie euro's kunnen invoeren: de neuro, de meuro en de seuro. De seuro wordt ingevoerd voor landen als Griekenland en Portugal, de neuro voor de DON- en aanverwante landen en de meuro voor landen die nog niet helemaal bewezen hebben eurowaardig te zijn. Ierland, Frankrijk en Spanje zijn

kandidaten. Toetreding tot de seuro is vrijwillig, maar landen die tot de seuro toetreden wordt een deel van hun overheidsschuld kwijtgescholden. Voor toetreding tot de neuro gelden strenge eisen op het terrein van overheidsfinanciën, arbeidsmarkt en het saldo op de lopende rekening.

Zal het opbreken van de euro leiden tot de 'moeder van alle financiële crises', zoals de Amerikaanse econoom Barry Eichengreen en in zijn spoor een grote schare van veelal linkse Nederlandse politici, ons willen doen geloven? Die crisis komt er, zeggen zij, omdat rekeninghouders die vrezen dat hun euro's omgezet worden in seuro's die minder waard zullen zijn, snel hun kostbare euro's van de bank halen. Er ontstaat dus een *bank run* met omvallende banken en een bankencrisis tot gevolg.

Droom

Dat moet natuurlijk voorkomen worden en dus moet de president van de EU, Herman van Rompuy, op vrijdagavond in het geheim de Europese raad bij elkaar roepen. Vrijdagnacht moet het geldverkeer in de eurolanden beperkt worden en een opdeling van de eurolanden in de drie nieuwe zones overeengekomen zijn, op zaterdagochtend begint de ECB neuro's, meuro's en seuro's te drukken en op zondagochtend rijden de geldwagens uit met de nieuwe bankbiljetten voor de geldautomaten in de diverse eurozones, zodat op maandagochtend...

Maar ik geloof dat ik droom, want er is helemaal geen president in de EU. Herman van Rompuy is slechts de postbode van Merkel en Sarkozy en zij willen de eurofamilie koste wat het kost bij elkaar houden. De niet ophoudende nachtmerrie van de EU-besluitvorming over de eurocrisis houdt dus nog wel even aan.

Harrie Verbon is hoogleraar openbare financiën, universiteit Tilburg.